

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/156/2016
Identifikačné číslo spisu:	7100899797
Dátum vydania rozhodnutia:	07.06.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7100899797.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. P., trvale bytom v F., zastúpeného JUDr. Imrichom Lucskaiom, advokátom v Košiciach, Komenského 7/11, proti žalovaným 1/ Slovenská správa ciest, Investičná výstavba a správa ciest Košice, so sídlom v Košiciach, Kasárenské námestie 4 a 2/ Národná diaľničná spoločnosť, a. s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 45, o 20 241,18 eur s príslušenstvom, vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 12C/689/2000, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. januára 2015 sp. zn. 3Co/44/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) vyššie označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“ a spolu s odvolacím súdom tiež nižšie súdy“) z 27. novembra 2014 č. k. 12C/689/2000-500, ktorým bolo zastavené dovolacie konanie z dôvodu, že žalobca na výzvu súdu nezaplatil súdny poplatok za podané dovolanie (§ 10 ods. 1 zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „poplatkový zákon“). Dospel k záveru, že prvoinštančný súd postupoval správne, keď zastavil dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, vyrubeného v zmysle položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu poplatkového zákona (ďalej len „sadzobník“), keď bol žalobca o takom následku aj poučený.

2. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s návrhom na jeho zrušenie, keďže mu odvolací súd svojím rozhodnutím odňal možnosť konať pred súdom [§ 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „O. s. p.“)]. Namietal (žalobca), že na výzvu súdu z 3. marca 1997 zaplatil súdny poplatok vo výške 3 319,30 € (100 000 Sk). Táto suma mala predstavovať zálohu na trovy súdneho konania. Napriek tomu, že bola zložená táto záloha v dostatočnej výške (poplatková povinnosť z hodnoty sporu, vo výške 264 €, sa v zloženej zálohe nachádza 12,5 krát), súd zastavil dovolacie konanie, čím žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom.

3. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší“ alebo „dovolací“ súd), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

4. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou dospel k záveru, že podanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

5. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Občiansky súdny poriadok upravoval prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach §§ 237 a 239.

6. Dovolanie proti uzneseniu bolo prípustné, ak ním bolo napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenskostí na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo b/ šlo o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

7. Dovolanie žalobcu smeruje proti uzneseniu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení a prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. z neho nemožno vyvodiť.

8. Dovolanie by tak vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo dovolaním napádané uznesenie vydané, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

9. Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

10. Pokiaľ šlo o vadu i namietanú podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), u tejto rovnako ako u všetkých väd podľa § 237 ods. 1 O. s.

p. je jedným zo záverov ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (bez potreby na ňom v tejto konkrétnej veci čokoľvek meniť) aj to, že rozhodujúcim tu nie je názor (subjektívne presvedčenie) dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom, či oboma nižšími súdmi a/alebo jeho výsledok je zaťažené (-ý) niektorou takouto vadou, ale len objektívna skutočnosť (zistenie dovolacieho súdu), že treba usudzovať na výskyt niektorej takejto vady. V prejednávanej veci však o prípad takéhoto zistenia nešlo.

11. Odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. môže byť aj zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, pokiaľ na takýto postup nejestvuje dôvod, tu však dôvod pre zastavenie dovolacieho konania uvádzaný nižšími súdmi existoval a je aj podložený obsahom spisu. Neobstojí totiž argumentácia dovolateľa, že nižšie súdy (predovšetkým ten prvoinštančný) mali na úhradu požadovaného súdneho poplatku za (dovolanie) vykonať praktické započítanie so sumou žalobcom už skôr zloženej zálohy na trovy konania, keďže osud takejto zálohy bol výlučne vecou dnes už právoplatne skončeného konania a dovolacie konanie je samostatným konaním o mimoriadnom opravnom prostriedku, usilujúcom s a práve o zvrátenie takéhoto stavu (právoplatného skončenia konania), ktorého uskutočnenie je podmienené (o. i.) aj splnením poplatkovej povinnosti (pokiaľ nejde o prípad oslobodenia konania alebo dovolateľa od poplatkov, čo ale zo spisu nevyplýva).

12. Z obsahu spisu nezistil dovolací súd ani nič iné, čo by malo byť považované za postup odvolacieho súdu odnímajúci účastníkovi konania (dnes strane sporu - pozn. najvyššieho súdu) možnosť konať pred súdom.

13. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobcu nebolo prípustné podľa § 239 O. s. p., nebola preukázaná žalobcom tvrdená procesná vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dovolanie ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného uznesenia odvolacieho súdu.

14. O trovách dovolacieho konania najvyšší súd nerozhodoval, keďže u otázky urobenej predmetom tohto dovolacieho konania nešlo o procesnoprávny vzťah medzi stranami s potrebou zapojenia doň i žalovaných, ale o vzťah poplatníka a štátu (z ktorých druhý stranou sporu nebol) a to bol i dôvod, pre ktorý tzv. náhradové výroky absentovali aj v rozhodnutiach nižších súdov.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.